

AI 2030

Hvad kommer AI til at betyde for os – og for jer?

Mark Sinclair Fleeton

Chefredaktør, AI Portalen · Medstifter, FutureAble · Forfatter: "AI – Det store valg"

To dele – én samtale om fremtiden

Del 1: Verden med AI

- Hvad er AI – kort og klart
- Hvem bestemmer AI's retning?
- Hvad kan vi forvente frem mod 2030?
- AI som støtte – ikke erstatning
- Brugerinvolvering og medbestemmelse
- Kom godt i gang i praksis

Del 2: AI i outdoor-praksis

- Ruteplanlægning og navigation
- Synstolkning af omgivelser
- Forberedelse og logistik
- Koordinering af frivillige
- Way-finding på location
- Tilgængelighed og sikkerhed

AI er mønstre, sandsynligheder og forudsigelser

Hvad gør AI? Finder mønstre i store mængder data og forudsiger, hvad der er mest sandsynligt korrekt eller nyttigt.

Hvad er det IKKE? AI tænker ikke. Forstår ikke. Det er et avanceret statistisk værktøj – men et ekstremt kraftfuldt et af slagsen.

Sprog, lyd, billeder Nutidens AI arbejder med tekst, tale, lyd og billeder – og kan kombinere dem. Det åbner døre for tilgængelighed.

Hvem former AI's retning?

OpenAI

USA

GPT-4o, ChatGPT — størst brugerbase globalt

Meta AI

USA

Llama — åbne modeller til alle

Anthropic

USA

Claude — fokus på sikkerhed og kontrol

Mistral

Europa EU

Europæisk alternativ, open source

Google DeepMind

USA

Gemini — integreret i søgning og Android

Teknologirådet / DIGST

Danmark DK

Rammer, vejledning, offentlig implementering

Fem tendenser I de næste år

01	AI i alle apps og tjenester	Talegrænseflader erstatter skærme. AI indbygges i alle digitale tjenester.
02	Bedre tale og lyd	Naturlig, kontekstbevidst tale-til-tekst og tekst-til-tale — også på dansk.
03	Agenter og automatisering	AI løser opgaver autonomt: bestiller, planlægger, koordinerer.
04	Tilgængelighed som standard	Syns- og høretolkning, audiodeskription og navigation bliver basisfunktioner.
05	Regulering og rettigheder	EU AI Act og dansk lovgivning sætter grænser for, hvad AI må og skal.

AI som støtte – ikke erstatning for fællesskab

✓ AI kan fjerne praktiske barrierer — men ikke erstatte den menneskelige kontakt

✓ Fællesskab, ledsagere og frivillige er fortsat kernen i Blindmotions aktiviteter

✓ Teknologi bør styrke selvstændighed og deltagelse – ikke skabe afhængighed

! Vigtigt: Brugerinvolvering. De bedste løsninger skabes MED jer – ikke for jer

Hvad skal man være opmærksom på?

Start med én ting

Vælg ét konkret problem og én løsning. Spred dig ikke.

Spørg om hjælp

Mange organisationer og kommuner tilbyder nu AI-vejledning.

Kend dine data

Del ikke personfølsomme oplysninger med AI-tjenester.

Vær nysgerrig, ikke bange

AI er et redskab. Du bestemmer selv, om og hvordan du bruger det.

Test og tilpas

AI er ikke perfekt. Kontroller altid output. Stol på din egen vurdering.

Brugerinvolvering

Kræv, at løsninger testes og evalueres med jer som brugere.

Del 2

AI i praksis

Blindmotions egne erfaringer — og hvad der virker i outdoor-sammenhænge

Blindmotion tester allerede AI-briller og outdoor-apps i virkeligheden — på vandreture i Køge Bugt Strandpark og andre steder i landet. Det er den erfaring, vi bygger videre på her.

Ray-Ban Meta Gen 2 — testet af Blindmotion

Hvad kan den?

Sig "Hey Meta" — AI beskriver hvad kameraet ser, i realtid

Terræn og skilte: identificerer forhindringer, læser tekst højt

Be My Eyes-integration: seende frivillig hjælper via kameraet

Åbne højttalere: hører AI-svaret og omgivelserne samtidig

Styrkeglas: understøttet i flere modeller

Pris: ca. 3.500–4.200 kr. · Batteri: op til 8 timer

Blindmotions vurdering

Erstatter ikke mobilitetstræning, men er et relevant supplement til orientering, tekstlæsning og daglig information.

Begrænsninger

- Kræver internetforbindelse
- Svært ved dårlige lysforhold
- Ikke et specialiseret hjælpemiddel

Oakley Meta Vanguard — til aktiv outdoor-brug

Hvad adskiller den fra Ray-Ban?

Sportsorienteret design: lavet til løb, vandring, cykling og outdoor

IP67-klassificering: støvtæt og vandafvisende

Garmin Connect + Strava: integration med træningsdata

Bedre batteritid: op til 9 t. brug / 36 t. med etuiet

Samme AI-kerne: stemmestyret Meta AI, omgivelsesbeskrivelse, Be My Eyes

Pris: ca. 4.000–4.500 kr. · Ingen understøttelse af styrkeglas

Vigtig pointe

Begge briller er primært livsstils- og sportsprodukter — ikke specialiserede synshjælpemidler.

Det betyder:

- Ingen myndighedsgodkendelse
- Ingen kommunal bevilling
- AI-funktioner kræver netforbindelse

Men som supplement til orientering og hverdagsbrug viser Blindmotions første tests lovende resultater.

Komoot — testet af Blindmotion

Hvad kan den?

Turn-by-turn stemmenavigation: sving-for-sving vejledning under turen

Offline kort: navigerer uden mobildækning — vigtigt i naturen

Terræninformation: asfalt, skovsti, grusvej — vælg rute efter underlag

Platforme: iPhone, Android, Apple Watch, Wear OS, Garmin-ure

TalkBack + VoiceOver: fungerer med skærmlæser til rutegenngang

Pris: gratis basisversion · kortområder og Premium tilkøbes

Blindmotions brug

Testet på vandrewekend i Køge Bugt Strandpark. Supplement til mobilitetstræning — særligt relevant for personer med synsrester.

Begrænsninger

— Ikke udviklet til blinde — kortvisning primært visuel

— Beskriver ikke omgivelser som AI-briller

— Kræver ruteforberedelse for fuldt udbytte

Ruteplanlægning og navigation — i praksis

App /Værktøj

Hvad kan det — og hvorfor er det relevant?

Komoot

Testet af Blindmotion. Turn-by-turn stemmevejledning. Offline kort. Virker på iPhone, Android, Apple Watch og Garmin-ure. Fungerer med TalkBack og VoiceOver.

Soundscape (Microsoft)

3D-lydbillede via høretelefoner — navngiver steder, vejkryds og retning i realtid.

BlindSquare

GPS-app udviklet specifikt til blinde og svagtseende. Skræddersyet til fodgængere.

Apple Maps + VoiceOver

Tæt iOS-integration. Vibrationsfeedback og gangnavigation med lydadvarsler.

Lookout (Google)

Testet af Blindmotion. Beskriver omgivelser og tekst via kamera på Android.

Synstolkning af omgivelser, natur og terræn

AI-briller (Ray-Ban / Oakley) + "Hey Meta"

Peg hovedet — AI beskriver terræn, skilte, forhindringer og natur i realtid. Håndfrit. Testet på Blindmotions vandreture.

Be My Eyes + GPT-4o

Frivillig eller AI beskriver hvad kameraet ser. Kan bruges via telefon eller koblet til briller.

Lookout (Google)

Testet af Blindmotion. Android-app der beskriver omgivelser, læser tekst og identificerer objekter.

Seeing AI (Microsoft)

Gratis og offline på iPhone. Tekst, ansigter, farver, produkter og scener via kamera.

Forberedelse, koordinering og way-finding

Forberedelse

- AI opsummerer program og praktisk info fra hjemmesider
- ChatGPT: 'Er stedet tilgængeligt for blinde?'
- Pakkeliste tilpasset terræn, årstid og behov
- Transport og vejrudsigt med lydinput

Koordinering

- AI skriver briefing til nye frivillige og ledsagere
- Rolleoversigt og sikkerhedsinstruks på minutter
- Opsummering af lange koordineringstråde (WhatsApp m.fl.)
- Frigiver tid til det menneskelige

Way-finding

- QR-koder ved start, stistart og shelter → AI-lydforklaring
- Soundscape og BlindSquare: proaktive retningsadvarsler
- Komoot: trin-for-trin stemmenavigation på ruten
- Lav cost — høj effekt for deltagere og frivillige

Blindmotion som brohoved for AI og outdoor

Blindmotion er allerede i gang — støttet af Erik Storm Fonden

✓ VandrewEEKend i Køge Bugt Strandpark: Ray-Ban Meta Gen 2, Oakley Meta Vanguard, Komoot og Lookout testet i praksis

✓ Faktaark, erfaringer og brugerfeedback samles løbende — deles på blindmotion.dk

✓ Workshop 15. juni, Taastrup: brugere, frivillige og fagfolk udforsker konkrete idéer og handleplaner sammen

➔ Næste skridt: flere testforløb, bredere deltagerkreds, samarbejde med Inclusive Tech Lab og Videnscenter om Handicap

AI skal tjene mennesker.

— *ikke omvendt.*

- AI er et redskab – I er eksperterne på jeres egne liv
- Kræv brugerinvolvering og tilgængelighed som standard
- Begynd småt. Vær nysgerrig. Del erfaringer.